

Kveðjum prentvélina

Tímarit **HJÚKRUNARFRÆÐINGA**
THE ICELANDIC JOURNAL OF NURSING

Tímarit hjúkrunarfræðinga
Suðurlandsbraut 22
108 Reykjavík
Sími 540 6405
Bréfsími 540 6401
Netfang christer@hjukrun.is
Vefsíða www.hjukrun.is

Útgefandi: Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga
Sími skrifstofu 540 6400

Ritstjóri og ábyrgðarmaður
Christer Magnusson

Tekið er á móti efni til birtingar á netfanginu
christer@hjukrun.is.
Leiðbeiningar um ritun fræðslu- og fræðigreina
er að finna á vefsíðu tímaritsins.

Ritnefnd
Ásta Thoroddsen
Bergþóra Eyólfsdóttir
Dórothea Bergs
Kolbrún Albertsdóttir
Oddný S. Gunnarsdóttir
Vigdís Hrönn Viggósdóttir
Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir

Fréttafni
Aðalbjörg Finnbogadóttir, Christer Magnusson,
Lára Borg Ásmundsdóttir o.fl.

Ljósmyndir
Bart Verweij, Christer Magnusson,
Evelyn Hockstein, Háskólinn á Akureyri,
Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, Jonathan
Stern, Julie Meese Arbsa, Karl Eskil Pálsson o.fl.

Prófork og yfirllestur
Ragnar Hauksson

Auglýsingar
Guðrún Andrea Guðmundsdóttir, sími 540 6412

Hönnun
Þór Ingólfsson, grafískur hönnuður FÍT

Prentvinnsla
Litróf
Upplag 4100 eintök

Pökkun og dreifing
Póstdreifing

Christer Magnusson.

Með þessu blaði lýkur prentunarsögu Tímarits hjúkrunarfræðinga. Næsta tölublað, sem kemur um miðjan júní, verður einungis gefið út rafrænt.

Í 79 ár hafa félagsblöð hjúkrunkvenna og hjúkrunarfræðinga, hvað sem blaðið hefur heitið á hverjum tíma, verið prentuð í prentsmiðju. Fyrstu 11 árin var Tímarit félags íslenskra hjúkrunkvenna vélritað og fjölritað en frá 1936 hefur blaðið, sem þá hét Hjúkrunkvennablaðið, verið brotið um, fyrst í prentsmiðju og svo í tölvuforriti. Blaðið verður áfram brotið um á svipaðan hátt en stærð og hönnun breytist til að gera blaðið auðlesnara í spjaldtölvum og snjallsímum. Þessi breyting er gerð til þess að laga blaðið að þeim tækjum sem félagsmenn nota nú til þess að leita sér þekkingar og upplýsinga – tölvum, spjaldtölvum og snjallsímum – en einnig til þess að draga úr kostnaði. Að auki gerir blaðið nú sitt til þess að fella þurfi færri tré og aka þurfi minna af pappír á ruslahaugana.

Í þessu tölublaði er haldið áfram að fjalla um verkjameðferð og í þetta skipti er farið yfir mat á langvinnum verkjum. Tvær áhugaverðar fræðigreinar eru í blaðinu. Rannsóknir um reynslu sjúklinga af þjónustu hjúkrunarfræðinga fjalla oft um afmörkuð svið, hér um komu á kynsjúkdómamóttöku, en yfirleitt má yfirfæra niðurstöðurnar á það svið sem lesandinn vinnur á. Að vísu eru kynsjúkdómar líklega meira feimnismál en margt annað, en spennuna við að fara á sjúkrahöfnun og léttinn, þegar niðurstaða er komin, könnumst við öll við. Hin fræðigreinin fjallar um mál sem hefur verið mikið rætt meðal hjúkrunarfræðinga – lyfjagjöf án þess að fyrir liggi fyrirmæli lækna. Hjúkrunarfræðingar stunda þetta til hagræðingar fyrir sjúklinginn en allir vita að slík lyfjagjöf er á gráu, ef ekki svörtu, svæði lagalega séð. Það er fagnaðarefni að umfang slíkrar lyfjagjafar hefur nú verið almennilega rannsakað. Niðurstöður sýna að hjúkrunarfræðingar á Landspítala láta sjúklinga hafa talsvert af verkjalyfjum og svefnlyfjum án fyrirmæla, sérstaklega á kvöldin. Þær ættu að vera tilefni til skipulagsbreytinga, til dæmis að ávallt sé hægt að ná í lækni að kvöldi til eða þá að veita hjúkrunarfræðingum almennt leyfi til þess að ávísa slíkum lyfum eftir þörfum.

Í tilefni 90 ára afmælis blaðsins eru birtar nokkrar gamlar greinar. Minnt er á gamlar umræður um að ávarpa hjúkrunkonur með orðinu „systir“ en þetta heiti náði aldrei útbreiðslu á Íslandi. Þá er grein eftir Þorbjörgu Árnadóttur en hún er merkiskona í hjúkrunarstétt og mun ég segja frá hennar lífshlaupi síðar á árinu. Hún var fyrsta hjúkrunkonan sem hlaut meistaragráðu og ein af fáum hjúkrunarfræðingum sem hafa skrifað skáldsögur.